

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerăscutate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emerich Les-
ner., Heinrich Schalek, A. Op-
peilik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Brassóbet-Körsch).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie paronă pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoiaia. — RECLAME pe
pagina 8-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” ieșe în de-care di
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 150.

Brașov, Sâmbătă 8 (21) Iulie

1906.

Aniversarea victoriei dela Lissa.

Brașov, 20 Iulie 1906.

În Pola a fost erii o strălucită serbare în presera victoriei ce a reportat-o acum patru-deci de ani flota austriacă asupra flotei italiene la Lissa.

Victoria dela Lissa n'a fost câștigată numai pe mare, ci și pe uscat. Două zile întregi, 18 și 19 Iulie, și a treia zi, 20 Iulie, dela 3 până la 10 ore dimineața, au purtat o luptă crâncenă cu formidabila putere a celor trei-deci și patru vase de război italiene, trupele și artileria austriacă de pe insula întărită Lissa, Gibraltarul mării Adriatice, ce predomină ținutul apusan al acesteia. Și au purtat-o cu succes admirabil și victorios. Numai a treia zi a sosit întreaga flotă austriacă și, atacând pe neașteptate cu mult curaj flota italiană, a bătut-o și în parte mare a distrus-o.

Comandantul flotei austriace a fost contra-amiralul Wilhelm de Tegetthoff, er comandantul cetății și a insulei întărite Lissa a fost colonelul David br. Urs de Margina, vitezul fiu al Ardealului nostru.

Fapta de arme a lui Tegetthoff este una din cele mai strălucite în luptele pe mare; istețul și curajosul comandant al vaselor de război austriace, cu mult mai puține la număr, având marinari și soldați mult mai puțin pe bord, și tunuri mai puțin și slabe, decât comandantul flotei italiene Persano, a raportat asupra celui din urmă o rară și strălucită învingere. Dér nu trebuie să se uite, că acesta învingere s'a făcut cu puțină numai în urma eroice și unice rezistențe de fer a apărătorilor forturilor insulei Lissa.

Etă ce scrie, în notele sale găsite după catastrofă, deputatul italian Boggio, care se afla pe mândra frăgată „Re d'Italia”, care se cufundase în apropiere de costa insulei Lissa: „Curajul și entuziasmul Austriacilor nu se pôte descrie. Erau demni de ad-

mirat de patru ori se întorseră spre a se retrage, dér ér se adunară din nou și ripostau focul. — Și când noi le lăsam numai câte un minut timp, ei se reîntorceau ér îndărăt la baterii.”

Comandantul acestor puține companii și tunuri de câmp dimpreună cu slabele baterii de pământ și de piatră, cari băgară grăză în flota lui Persano, a fost br. Urs, eroul de la Medole, care nu numai că nu segânda la capitulație, dér pentru dânsul nici că exista steag alb, deși Persano se aștepta ca în dimineața viitoare să vadă falfăind pe ruinele întăriturilor.

Deja Veneția era cedată Franției de către Austria și sortii războiului erau căzuți în defavorul monarchiei noastre. Dacă nu isbuteau forțele armate pe uscat și pe mare să bată flota italiană la Lissa, erau în pericol litoralul și insulele Istriei și ale Dalmației, ba era amenințat chiar Tirolul sudic. Și învingerea navală dela Lissa ar fi fost cu neputință decât îi succedea amiralului Persano să pună mâna pe insula Lissa. Că acesta n'a fost cu puțină, meritul cel mai mare, pe lângă vitejia garnizonei, a fost al comandantului Urs de Margina, care a știut să organizeze și să conducă rezistența atât de admirabilă.

Distinsul biograf militar al baronului Urs, colonel Fr. Rieger, dice în cunoscuta sa scriere, care e tradusă și românește, despre victoria de la Lissa:

„Că lucrurile venira așa, ca Tegetthoff cu totă forța sa intactă se dea peste o flotă, care intră în acțiune în cele mai rele condițiuni, această este meritul apărătorilor din Lissa. În cele trei zile de rezistență, ei causeră inamicului atâtea pagube, încât mai nici un bastiment nu era cu totul intact: o chirasată scosă din luptă, întreaga flotă slăbită considerabil prin consumația imensă de cărbuni și munițiune și prin obosela întregii trupe, care luptase timp de trei zile fără succes, precum și prin

insemnatele pierderi de omeni și material. Partea apărătorilor la victoria dela Lissa este deci extra-ordinară, și istoria prin numele Tegetthoff va scrie în acelaș timp numele Urs.”

„Cu toate acestea comandantul insulei întărite, pe care-l decoră Maj. Sa cu „Corona de fer” cl. II-a, se retrase în Februarie 1867 éráși la pensie și prin strălucitul său fapt dela Lissa încheia pentru totdeauna cariera militară.”

Era în pensie br. Urs și când a isbucnit războiul în 1865. Atunci a solicitat la Majestatea Sa o comandă și fu numit comandant al insulei Lissa. După-ce și-a implinit datoria, fericitul colonel s'a retras dedicându-se cu totul muncii pentru promovarea culturii națiunii sale.

Tegetthoff după victoria de la Lissa a fost numit imediat vice-admiral și după câțiva ani ajunse în fruntea marinei de război austriace. Astăzi foile din Viena vorbesc numai de gloria lui Tegetthoff, despre comandantul Lissei nici că fac amintire.

Br. Urs a fost omul faptelor fără pretenții, având ca ideal împlinirea datoriei sale.

Unul din obuzele, cari au ieșit din gura unuia din tunurile formidabile ale flotei italiene, căduse în ziua decisivă tocmai lângă colonelul Urs, dér, ca și când ar fi încrămenit înaintea nebirutului comandant, a intrat în pământ și n'a explodat.

Acest obuz se află depus pe mormântul vitezului comandant de acum 40 de ani.

Sașii și Românii. Din Berlin se scrie diarului »B. H.« următoarele:

Un medic de origine sas, Dr. Siegmund a ținut aici mai deunăzi într-o societate o conferență despre situația Sașilor din Ungaria. Conferențiarul în opoziție cu concepția germană, a arătat că adeverații dușmani ai Sașilor nu sunt Maghiarii, ci Românii și a accentuat, că Sașii trebuie să dea mâna cu Maghiarii spre a înlătura pericolul slav (!)

Dr. Siegmund a arătat cu date statistice, că în Ardeal față cu 200.000 Sași și 314.000 Unguri, sunt 1½ milion Români. Sașii nu se sporesc, ci din contră scad mereu mai ales, că și emigréză. Tot așa scade și proprietatea de pământ a Sașilor cel puțin cu câte 1000 de jughere pe an. Proprietatea aceasta însă nu trece în mâinile Ungurilor, ci în ale Românilor.

După Dr. Siegmund a luat cuvântul deputatul Gerlach din partidul liberal. Gerlach a condamnat atitudinea Sașilor și a susținut că locul Sașilor trebuie să fie alături cu celelalte naționalități în lupta contra Maghiarilor.

Comisiunea de imunitate a camerei a pertractat atacurile de imunitate a unui număr de deputați. Intre aceștia se află și deputații naționaliști slovaci Hodza și Juriga, urmăriți pentru ațitare și calomnie. Imunitatea a fost suspendată. — Imunitatea lui Richard Zanella din Fiume a fost cerută să fie suspendată prin acte scrise în limba italiană. Comisiunea a înapoiat actele, îndrumând autoritatea respectivă a trimite actele în traducere oficială maghiară.

Conferența interparlamentară. Deputații și magnații ce s'au anunțat a participa la conferența interparlamentară din Londra au plecat deja spre capitala Angliei. Contele Apponyi plecă astăzi și va fi găzduit în palatul ambasadei austro-ungare, la cumnatul său contele Mensdorf-Ponilly. — Dintre deputații români auzim că vor participa la conferență domni Dr. Mihali, Dr. Vaida-Voevod cu dâmnă, Dr. Vlad cu dâmnă și Dr. Șerban.

Din dieta ungară.

(Desbateră asupra bugetului ministeriului cultelor și instr. publice.)

În ședința de Lună, 16 Iulie, a camerei ungare, la bugetul special al ministeriului cultelor și instrucțiunii publice, cel dintâi după raportor a luat cuvântul deputatul naționalist sârb

Dr. Mihail Polit, care își exprimă regretul că nu se află în poziția de a vota pur și simplu bugetul cultelor. Președin-

»FOILETONUL GAZ. TRANS.«

Galaxias seu Calea laptelui.

Spre deliciul celor îndrăgostiți și frământarea savanților scrutători: Calea laptelui începe a se ivi dela o dungă a orizontului trecând aproape prin zenit și până la marginea opusă a cercului de hotar cuprins cu vederea. Poporul nostru o numesc și »Calea lui Traian.« Cei amorezați o invocă drept maritoră a promisiunilor tainice, drept speranță invigoritoare și alinare a inimii lor involburate. Savanții recî și nepăsători, înarmați cu telescoape și spectrografe, o analizează, o desfac în stele și o tescuesc în teorii.

E cel mai înalt sistem, la care aparține nemijlocit și sistemul nostru planetar.

Lumina spălăcită, coloră albă, ce o are Calea lactee, provine din acțiunea comună a miliónelor de stele, cari în sistem se îngrămădesc mai multe decât în

alte părți ale firmamentului. Acastă părere a enunțat-o deja Democrit din anticitate. Filosoful a trăit în Abdera, patru sute de ani înainte de era creștină.

Într'un scurt fragment, citat de Plutarh, el declară Calea lactee de o aglomerație de stele mici, foarte depărtate pentru a fi percepute separat. Acastă remarcabilă intuiție a fost neglijată două mii de ani, până la Galilei, care a scos-o din nou la iveală.

Savantul florentin a recunoscut, că cel puțin în unele părți coloră albă se rezolvă prin luneta astronomică în mici puncte scilpitore, dispuse pe un fond negru.

Galaxias apare ca un cerc de sferă și ținându-ne de părțile mai luminoase, polul comun ce determină cu destulă precizie. Dimensiunile sale sunt prea mari în comparație cu cele de pe globul nostru. Prea mari în comparație cu distanța, ce o percurge sôrele și cortegiul său în mai multe secole.

După calculul astronomului Mädler,

înmina abia în 4777 de ani pôte resbate din centrul Căii laptelui până la periferie, seu în 9554 ani dela o margine la cealaltă.

Distanța e mai ușoră de ăis, decum ne-o putem imagina.

Radiotelegramele alunecă pe undele eterului cu 300,000 kilometri în fiecare secundă.

Iuțela e atât de mare, încât o depeșă analogă ar încunjura pământul de 8 ori în o secundă. În 1½ ar ajunge în Lună (= 384,000 km.) În 8 minute și ceva ar ajunge în Sôre (= 149,000,000 km.) Dela un capăt al Căii laptelui, până la marginea opusă i-ar trebui 9554 ani de sbor necurmat.

Curentul electric din sârmele telegrafice se propagă cu 40000 km. pe secundă. Cam ca a 8-a parte din iuțela radiotelegramelor. Va să dică în o secundă pôte încunjura pământul odată. În 10 secunde ar ajunge în lună. În 64 minute (= 1 oră și 4 minute) ar ajunge în Sôre. Dela un capăt al Căii laptelui până la

marginea opusă i-ar trebui 76432 ani de alergare neîntreruptă.

Renumitul Kepler, în al său Epitome publicat la 1618 plecând din faptul, că părțile diametral opuse ale Căii laptelui nu diferă mult în privința luminei și a lățimeii, deduce că sistemul nostru solar trebuie să se afle aproape de centrul inelului.

Observarea își menține valoarea și astăzi.

Trecând peste alte păreri învechite referitoare la Calea laptelui, amintesc că Herschel tatăl prețuia la 30,000,000 numărul stelelor fixe, ce compun sistemul.

»Noua teorie cosmogonică« românească *) remarcă unele date interesante.

*) Bistrița, 1903. Autorul, d-l Jon Corbu, a prelucrat-o și în limba germană, — de astă dată abandonând anonimul. Scrierea apare și în revista astronomică »Sirius« din Berlin, al cărei redactor, astronomul Klein, o ține »vrednică de discuție«, mai ales de când cu descoperirea satelitelui al nouălea al lui Saturn („Phoebe”) și al șaselea al lui Jupiter, cari amândoi au mișcări retrograde.

tele li invită să se mărginească la poziția specială »Cheltueli personale« care e la ordinea zilei și să nu vorbescă în general.

M. Polit: Cer permisiunea să pot vorbi în general.

Președintele: Ce dăce on. cameră? (Ii dăm permisiunea) Se acordă.

M. Polit: Regret că trebuie să refuz votarea bugetului față cu acel bărbat de stat maghiar, care înainte cu 32 ani mi-a fost coleg și ca om tiner a început să sbore sub ocrotirea puternicelor aripi ale lui Sennyei Pal. De atunci el a devenit om celebru nu numai în Ungaria, dăr în totă Europa și în America, în totă lumea civilizată. (Aclamațiuni) Când am vădut în era nouă, că contele Apponyi a ajuns ministru, m'am bucurat, căci jimi dăceam: »Iată un bărbat de stat, care va crea în Ungaria o politică culturală corectă.« Dăr m'am înșelat. Faptul că contele Apponyi n'a revocat circularele lui Lukacs este o dovadă, că nu vré să creeze o nouă politică culturală, ci că va umbla tot pe cărările cele vechi.

În Ungaria, adevărata politică culturală trebuie să fie aceea, care nu numai să răspândescă civilizațiunea, ci să niveleze diferențele, să se torne balsam pe rănilile, ce le dor aici pe diferitele popóre și confesiuini.

Politică culturală în Ungaria, după convingerea mea are o problemă specială. Misiunea Ungariei este să fie mijlocitoare între Apus și Răsărit. Acest scop însă nu-l pôte ajunge, decât urmăresce unitatea de limbă.

Au trecut treideci de ani de când noi am avut un ministru de culte, care a conceput corect politica culturală a Ungariei. Acest mare bărbat de stat a fost baronul Iosif Eötvös. L'am cunoscut personal și știu, că el dăcea întotdeauna, că interesul de stat al Ungariei nu este să sprijinescă numai o cultură, ci toate culturile ce există în Ungaria la diferite popóre și deosebire în privința acesta nu făcea.

De atunci s'au perindat mulți miniștri de culte și instrucțiunea publică, dăr nici unul n'a rămas pe cărarea croită de baronul Eötvös. Este regretabil, că șovinismul în Ungaria a crescut mereu și a luat proporții așa de mari, încât chiar și bărbații geniali ai Ungariei, cum este și d-l ministru al cultelor, nu s'au putut emancipa de acest curent, ba își credeau de a lor datorie a sprijini acest curent.

De aici au urmat raporturi curioase. Tinta principală a fost și este astăzi unitatea limbii, și nu cultura. De aici au rezultat apoi unele concepțiuni, pe cari eu nu le pot numi concepțiuni europene. Înțeleg prea bine că în Ungaria se dăce peste tot, că națiunea trăiesce în limba sa. Fôrte corect, decât că acesta trebuie admisă la toate popórele. Ce va să dăce însă domnilor, limba statului? Acesta nu este o noțiune europeană. Ia poftiți și dăceți Franțezului: *langue d'état*, ori Englezului *language of state*, ei nu vor înțeleg și vor dăce că este o absurditate, căci statul nu pôte avé limbă, ci numai poporul. (Aprobări în centru.)

Ios. Madarász sen. Națiunea!

Mihail Polit: Acolo unde rassa acopere populația, limba poporului este totodată și limba oficială. Unde se trece peste acesta, acolo se începe despotismul, absolutismul de limbă, și așa este în ori-ce stat nu numai în Ungaria.

Despre curentul, ce domnesce acum

în Ungaria Bluntschli dăce: »Schule ist Staatsschule«. Bluntschli o dăcea acesta în Germania față cu clericali. În Ungaria nu se pôte aplica, și eu cred, că e o mare greșală, că d. ministru de cult vré să înființeze școli primare de stat și spre acest scop ia în budget cu 8 milioane mai mult.

Okolicsányi Lászlo: Prea puțin. (Aprobări în stânga extremă).

Mihail Polit: Relațiunile istorice ale Ungariei sunt așa, că statului nu-i este permis a se amesteca în autonomia confesională, fiind-că aceea de multe-ori este în legătură cu autonomia bisericească a unor anumite rase. La 1879 s'a luat în desbatere revizuirea legii dela 1868 despre instrucțiunea primară.

Discuția a ținut opt zile și atunci calvinistii maghiari din stânga extremă au ținut cu noi, Românii și Sârbii, fiind-că credeau că statul are să ingereze în afacerile școlare, în autonomia bisericească și școlară. În discursul meu de atunci era un pasagiu, care a plăcut calvinistilor maghiari. În acel pasagiu dăceam: Dăca calvinistii nu și-ar fi menținut autonomia lor bisericească, unde ar fi ađi Maghiarii?

Autonomia confesională este lucru important pentru politica culturală a Ungariei. Nu știu ce vor păți catolicii cu autonomia, știu însă că noi Sârbii gr. orientali și Românii gr. orientali rêu am pățit-o. Românii totuși au fost norocoși, că la începutul erei constituționale și-au putut alcătui statutul lor bisericesc, deși tot mereu se plâng și ei, că statul prea mult se amestecă în autonomia lor. Noi Sârbii, de patru-deci de ani migăim cu autonomia noastră și nu suntem în stare a o pune în picior, și nu putem fiind-că statul n'are încredere și în toate vede ôrecăr tendințe naționaliste, deși eu de atâtea ori am spus, că politica n'are a face cu autonomia bisericească și școlară.

Oratorul discută chestia autonomiei bisericesci a Sârbilor și încercările lui Banffy de a regula diferențele. Apoi continuă.

Am amintit numai incidental autonomia bisericească a Sârbilor. Pentru mine lucrul de căpetenie este o politică culturală corectă în Ungaria, ér pe cea de astăzi eu nu o țin corectă. D-l ministru al instrucțiunii publice, deși funcționează deja de 3—4 luni, nici până în ziua de astăzi nu a revocat ordinele ilegale și anticonstituționale ale lui Lukacs György date sub ministerul Fejervary.

Ministru de instrucție al guvernului Tisza, Albert Berzeviczy, cu un fel de modestie voia să prezente acestei camere un proiect școlar. Dăr Lukacs György ministru de instrucție al guvernului Fejervary ce a făcut? A dat pur și simplu o circulară, ér inspectorii școlari erau obligați a o executa, ba o execută până în ziua de astăzi, deși este anticonstituțională și ilegală. Mă supără fôrte, că contele Albert Apponyi n'a revocat acea circulară. Adevărat, că în răspunsul la o interpelație a đis că n'a avut cunoscința de ea. Cred, dăr e o mare greșală din partea unui ministru de culte, care funcționează de 3—4 luni, să n'abă cunoscința de nisce ordonanțe atât de importante. Era dator să se informeze, pentru-că nu numai proiectul Berzeviczy dăr și acea circulară a provocat mare resens la naționalități.

În Viena dăce: bine, să aveți unitatea limbii, dăr cu unitatea limbii cu tot, Ungaria ôre nu pôte fi provincie austriacă? Trebuie creată d-ilor, unitatea în

spirite, în urma căreia toate popórele să spriginescă independența țării!

Ministru de culte în Ungaria trebuie să cultive și interesele Nemaghiarilor, așa cum plănua baronul Eötvös. Nu fiți mai mari maghiari și mai mari patrioți, decât un Deak, Andrássy, Eötvös, Csengery, Szalay etc. Eu i-am cunoscut și am stat în contact cu ei.

Oratorul spune, că imperiul st-ului Stefan prin unitatea de limbă nu va îndeplini misiunea sa în Orient, și interesul Ungariei este să fie în bunî terminî cu popórele din Balcani. Acesta numai așa se pôte ajunge decât se sprijinesce cultura tuturor popóreilor din țară.

Dacă ministru de culte va urma politica lui Eötvös, eu am să-i votez nu 8, ci și 20 milioane. Êta ce dăce legea școlară dela 1868 creată de Eötvös:

§. 17. Succesul instrucției publice fiind din punctul de vedere al civilizațiunii și bunăstărei, ținta supremă și a statului, acesta este dator în instituirea statului pe cât e posibil a se îngriji, ca cetățenii de ori-ce naționalitate locuind în masse compacte, în apropierea ținutului locuit de dênșii să se pôte cultiva în limba lor maternă până la gradul, unde se începe instrucția academică.

§. 18. În școlile de stat secundare și superioare existente, séu cari de acum se vor înființa pe acele teritorii, unde sunt mai multe limbi, să se înființeze pentru fie-care — catedre de limbă și literatură.

§. 19. La universitate limba învățământului este cea maghiară, dar pentru limbile și literaturile din țară, decât nu s'au înființat încă, să se înființeze catedre.

Unde suntem noi ađi? Doar ministru vré să înființeze școli primare și nu vré să ne împlinescă dorințele în cadrul autonomiei bisericesci... Am spus-o și baronului Banffy și lui Tisza Kálmán să ne pună pe picior de egalitate cu Calvinii. Tisza Kálmán a răspuns: »Das ist ganz was anderes«. Așa dăr nu vreți să ne faceți egali cu celelalte confesiuini. De ce? Fiind-că aveți sentimente dușmănoase față cu noi.

Oratorul încheie relevând încodată misiunea Ungariei în Orient care numai așa se va puté realiza, dacă se va sprijini cultura tuturor popóreilor — și declară deôrece direcția ministrului de culte este ostilă naționalităților — că nu votază bugetul.

SCIRILE DILEI.

— 20 Iulie n.

Noué atrocități în Macedonia. În 10. I. c. o numerosă bandă de Greci a săvârșit în comuna Baiton, între Perivoli și Banasa nouă atrocități contra Românilor, Printre victime se află frații Costa și George Belciu, cari au fost oribil mutilați. Au fost greu răniți: i. G. Brajiticu și Cușcu, fiind-că au refusat a-se mărturisi de Greci. Starea lor e gravă și se prevede că dăile lor sunt numărate.

Pavilionul Basarabiei la expoziție. Marți s'a deschis secțiunea Românilor basarabeni din pavilionul etnografic nr. 1. Ea cuprinde principalele produse ale soluului și industriei casnice. Acestă secțiune a fost organizată cu îngrijirea d-lui George Madan. Toate județele Basarabiei au trimis obiecte spre expunere.

Calea laptelui după această teorie e un sistem fără corp central puternic, o grupare de sori și sisteme de toate dimensiunile pe un plan comun. Acestă aglomerație de astri, vădută din centrul sistemului, unde aproximativ ne vedem noi, apare ca un brâu imens, neregulat, pe sfera cerescă. Despăcătura, ramificarea în două, a Căii laptelui (ce se observă în apropiere de steaua Vega) se pôte esplica din o grupare a stelelor sistemului pe două planuri comune puțin înclinate spre olaltă, séu din încrucșarea a două sisteme de aceeași natură.

E bătător la ochi, că desimea stelelor fixe față de calea laptelui arată acelaș raport, ca distribuirea cometelor periodice față de ecliptică.

În sensul cercetărilor lui Herschel, desimea stelelor fixe pentru unitatea de spațiu cu privire la Calea laptelui, face: pentru latimea nordică a sistemului.

La Români, broșura a rămas neobservată.

Între 0° și 15° . . . 53 stele fixe,
> 15° > 30° . . . 24 > >
> 30° > 90° . . . 31 > >

Pentru latimea meridională:
Între 0° și 15° . . . 59 stele fixe,
> 15° > 30° . . . 26 > >
> 30° > 90° . . . 35 > >

Êta acum raportul cometelor față de ecliptică.

Dintre cei 15 cometi periodici, se găsesce

Între 0° (ecliptică) și 15° 8 cometi,
> 15° > 30° 4 >
> 30° > 90° 3 >

Dintre cometi mai însemnați, a căror periodicitate nu s'a putut constata, dar li-s'au computat timpuri de revoluțiune sub 9 ani, s'au descoperit 6, cari toți se află între 0° și 10°. Între 10° și 90° abia s'a descoperit unul cu durata revoluțiunii de 33 ani și înclinare de 17° față de ecliptică. Cometi cu înclinări mai considerabile descriu căi de tot excentrice. Durata revoluțiilor lor ce calculăză la sute și mii de ani.

Dăca aceste fapte sunt mai mult decât rezultatul »întâmplări ôrbe« — apoi urmăză că sistemul uriaș al Căii laptelui își datoresce nascerea perturbațiilor, în tocmai ca pleiada cometelor din sistemul solar. Putem concludé că starea actuală a Căii laptelui, acest »bellum omnium contra omnia« nu va persista în eternitate. »Va veni un timp, dar nu măsurat cu verigile, ce descrie biata noastră planetă în jurul sórelui, ci cu vieți de-a planetelor și sorilor, un timp, când sistemul Căii laptelui restringându-se pe un spațiu tot mai îngust, ciocnirile vor fi tot mai dese. Din ele se va forma colosul central, menit să aducă altă ordine în sistem... Dar pôte că raportul va rămânea acelaș, numai ca-osul se angajează în legătură mai apropiată. Pôte, că mereu licăririle blânde ale altor brâne colosale să dea de scire de sistemele viitoare tot mai superioare«.....

În virtutea acestora fost-au și înainte de pământul nostru alte pământuri cu alt trecut, cu altă sâlbătăcie, cu altă civilizație, cu alte ființe și alte tendințe.

Turneul Z. Bârsan. Duminecă în 22 Iulie n. d-l Zah. Bârsan va da o serată teatrală în sala școlii din Sălăște cu următorul program: 1) »Slugă la doi stăpâni« comedie în 2 acte de Goldoni. 2) »Greva fiararilor«. 3) »Furtuna casnică«, comedie într-un act de Paul Feren. Taxe de intrare: balcon 2.40 cor., locul I. 2 corône, locul II. 1 corônă 20 bani, loc de stat 60 bani.

În invitarea ces'a lansat pentru această serată teatrală, d-l Dr. Comșa, medic și d-l Ionel Comșa în cuvinte căldurose îndemnă publicul să sprijinescă această întreprindere artistică.

Norocul unui român. O scrisóre primită din America, de cătră un farmacist din Iași, aduce scirea că Ioan Drănceanu sculptor, care acum câți-va ani a dispărut ducându-se la America, a devenit în ultimul timp milionar. Sculptorul Drăncianu de 6 luni se stabilise în localitatea Cehio-Ohio (America de nord), unde o ducea fôrte greu. Acum o lună el cumpără un bilet de loterie, pe care dăduse 3 dolari și fiind favorizat de noroc Drănceanu câștigă nu mai puțin de 200.000 dolari, adevă un milion de lei.

»Lueger nu mai are cănașă«. Scirea anostă a điarului »Kr. Ztg.« despre »Cănașa lui Lueger« o reproduce și điarul »Rum. Lloyd« din București și fiind-că »Kr. Ztg.« la sfârșitul acelei sciri spusese că »despoierii în București ar fi teribile«, điarul german din București face observația justă:

»Am vré să știu, ce are »Kr. Ztg.« în timpul din urmă, de se năpustescé contra a tot, ce e românesc. Încă nimeni nu s'a jeluît că ar fi fost despoiat la noi, din contră fôrte mulți români séu Nemți din România s'au jeluît amar de prețurile exorbitante ale locuințelor din Brașov în timpul verei.«

Mandatul din Zorlenți. Comisiunea judiciară VI a camerei a pertractat alaltăeri acțiunea înaintată contra mandatului d-lui Stefan Petrovici, ales la Zorlenț. Reprezentantii părătorilor, Dr. Rosenthal și Dr. Fischer, s'au încercat să probeze terorismul exercitat de cătră Români. Apărătorul mandatului, Dr. Aurel Valeanu, avocat în Lugos a cerut amânarea pertractării cu scop de a răspunde la capitolele de acuzație. Comisiunea a admis cererea și a fixat o noué pertractare pe điaua de 17 Septembrie.

Progresele agriculturii în Dobrogea. Secretarul camerei de comerț din Constanța a lucrat pentru expoziția națională un interesant studiu privitor la progresele făcute de agricultura dobrogeană în ultimii 20 de ani. Din acest studiu se vede că grîul care în 1886 s'a cultivat în Dobrogea pe o întindere de 45.858 ha. și a dat o recoltă de 338.456 hl. s'a cultivat în 1905 pe o întindere de 91.178 ha. și a dat 883.835 hectolitri. Sămănturile de săcară s'au făcut în 1886 pe o întindere de 7126 ha. dând o producțiune de 59.580 hl. ér în 1905 pe o întindere de 29.535 ha. dând o recoltă de 362.554 hl. Orzul s'a cultivat pe o suprafață 95.522 ha. în 1886 dând o producție de 927.734 hl. ér în 1905 pe o întindere de 207.609 ha. dând o producție de 2.560.622 hl. Ovăsul în 1886 s'a sămănat pe o suprafață de 10.919 ha. dând o recoltă de 106.226 hl. ér în 1905 pe 93.372 ha. dând o producție de 2.660.662

— De când?
— Din eternitate.
Pentru viitor urma vor alte pământuri cu alți ômeni, cu alte dorințe, cu alte pasiuni; cu alte ideale, alte măririi și alte josnicii.
— Până când?
— În eternitate.
— Care este măsura trecutului?
— Infinitul.
— Care este măsura viitorului?
— Infinitul.

În prezent cugetătorul nu-și opresce a sa minte, Ci într-o clipă gându 'l duce mii de veacuri înainte. Sôrele, ce ađi e mândru, el îl vede trist și roș, Cum se încheie ca o rană printre nori întunecoși, Cum planșii toți îngheață... (Eminescu).

Ori câte stele ard în înălțime: se nasc spre a perî și per spre a se nasce în armonia fără început și fără sfârșit a nemărginirii.

l u n i e 1905.

Gavr. Todica.

hl. Porumbul s'a cultivat la 1886 pe o suprafață de 36.954 ha. și a dat 406.691 hl. producție, 6r în 1905 s'a cultivat pe o suprafață 84.680 ha. din cauza secetei n'a produs decât 397.055 hl. In sfârșit meiu în 1886 s'a cultivat pe o suprafață de 34.007 ha. și a dat 276.259 hl., 6r în 1905 pe o suprafață de 15.758 ha. și a dat 2292 hl. După cum se vede agricultura Dobrogei a făcut mari progrese, in ultimii 20 de ani.

Românii din Cincinnati. O cartă postală pusă la posta din Cincinnati la 9 Iulie a. c. și sosită în Brașov la 20 Iulie ne comunică următoarele:

»Până la detalii mai multe, v6 rog domnule redactor a publica, cã Românii din Cincinnati, America de nord, astăzi în 3 Iulie s'au constituit într-o societate de ajutor în cazuri de bolă, deces etc. cu 58 membri fondatori, la care constituire a contribuit foarte mult d-l Alexiu Candra, saloner în Cincinnati O., originar din Neagra, munții apusenii, și strănepot al lui Avram Iancu. Societatea poartă numele: »Deșteaptă-te Române«.

(ss) Aurel Crăciun, secretar.

Crima din Poiana Cârnelui. Cetim în »Evenimentul zilei« din Iași: Alaltăeri n6pte o oribilă crimă s'a făcut în Poiana Cârnelui, crimă care a emoționat ad6nc pe locuitorii acelei comune și ale cãreia victime au fost soții Ioan și Maria Agape. Crima s'a făcut în următoarele împrejurări: Alaltăeri n6ptea pe la 6rele 12 $\frac{1}{2}$, nu mult după-ce soții Agapi se culcară, ei auziri în camera de alături niște șgomote. Ioan Agape aprind6nd o luminare se duse în camera de alături și cercetând nu găsi pe nimeni. Reveni în cameră, se culcă din nou și adormi. Peste o jum6tate de oră, soții Agapie fură deșteptați din somn de niște șgomote mai puternice ca întâi. Se sculară și când deschiseră ușa pentru a intra în camera de alături se pomeniră față'n față cu trei indiviđi mascați, cari spãrșeseră un pãrete și intrară înăuntru. In momentul când soții Agape prinseră de veste, hoții începură a opera spargerea cufereilor și a unor saltare pentru a fura bani. V6d6ndu-se surprinși și de t6mă de a nu fi recunoscuți, hoții se repeziră la soții Agape. Se încinse o luptă între aceștia și cei dintâi. Unul dintre hoți s'a repezit la Maria Agape pe care au legat-o de piciorul patului maltratându-o. In acest timp ceilalți 2 au legat pe Ioan Agape și trântindu-l jos la pãm6nt au început s6-l lov6scă cu ciomegele somându-l s6 le spu6 unde are ascunși banii. Loviturile date lui Agape fură atât de puternice încât îl lăsară aproape mort. V6d6nd cã se face ziua, hoții după ce furară mai multe lucruri de prin casă și o sumă de bani, au dispãrut. A doua zi dimineța, 6menii din sat au găsit pe Agape mort, 6r pe soția sa în agonie. Avisându-se autoritățile, femeia Maria Agape a fost transportată la spital. Jandarmii rurali au început imediat cercetările pentru aflarea criminalilor hoți.

F6ie confiscată. Se scrie de la Cluj cã f6ia radicală, ce apare de cur6nd acolo »El6re« a fost din nou confiscată, 6r redactorul ei Dr. Partos deja a treia oră e tras în cercetare criminală pentru agitațiune. In Cluj, unde f6ia din cestiune are num6roși aderenți, se 6ice cã e mare supãrarea din cauza aceștia.

O serenadă cu sfârșit tragic. Din Csombor se anunță, cã Bede Iozsef, locotenent de honveđi din Aiud s'a dus cu lăutarii la locuința logodnicei sale, și pe când cântau lăutarii, s'a impușcat sub ferăstra ei. Causa sinuciderii sale este, se 6ice, cã n'a putut s6-și adune cautiunea necesară pentru a se putea însura. Casul 6n6rului locotent a produs o mare emoțiune asupra tuturor.

Greva minerilor din Deva. In minele de aur de la Ruda munca a încetat. Mișcerii continuă greva. Ei au formulat în 12 puncte postulatele lor, cari fură declarate în cea mai mare parte de neacceptabile. Autoritățile privesc greva ca agitațiune. Ađi n6pțe s'a cerut miliție de la Aiud pentru a înfrica pe greviști.

In grădina hotelului Central, nr. 1 se va da Sâmbătă s6ra un concert de cãtră muzica orașului sub conducerea capelmăistrului Max Krause. In cas de timp nefavorabil concertul se va ține în sala cea mare. Intrarea liberă. Inceputul la 6rele 8.

De pe Cãmpie.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

— 17 Iulie 1906.

Deși târziu, cãci așteptam ca o p6nă mai competentă s'o facă aceștia, cu permi-

siunea on. Red. viu a raporta în scurt despre adunarea generală a despãrtãm6ntului Mociu (XV) al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și despre petrecerea ținută din acel prilej la Șarmașul mare în 8 Iulie.

Am mers cu 6re-care dragoste și încredere la adunarea acestui despãrtãm6nt, și din motivul, fiind-cã cetisem chiar și în anul trecut un raport dintre cele mai elogi6se despre acest despãrtãm6nt, și astfel credeam s6 nu pierd un moment de însuflețire pentru cultura agrului național.

Cu aceștia ocaziune s'a ținut și o conferință bună despre originea Românilor, dezvoltată într'un stil popular la înțelesul și la inima poporului de candidatul de profesor, d-l Traian German. D-l German este însă în afară de teritoriul acestui despãrtãm6nt și astfel numai din necesitate și din întâmplare a vorbit, pentru ca poporul pentru care se 6ice, cã se fac lucrurile acestea, s6 nu se înt6rcă acasă îndopat numai cu bugete, erogațiuni, percepțiuni, din cari nimica nu înțeleg.

Chiar din punctul acesta de vedere conferința d-lui T. German merită considerarea n6stră deosebită, ar fi de dorit însă, ca în viitor s6 se ție mai sistematic aceste conferințe și de cãtră cei locali.

Este vrednic de atențiune fondul pentru înființarea de bibliotecă populară, care poartă numele unui prea vrednic fiu al Cãmpiei »Gregoriu Maior«, luptătorul însuflețit al ideii pentru înființarea acestor bibliotecă, care a fost odinioară redactor la »Gaz. Trans.«

Acest fond dispunea de o avere de 167 cor. depuse la institutul de credit »Cãmpiana« din Mociu. S'a înmulțit acum cu 13 cor. contribuiri dela d-nii Pompei German medic 5 cor., Vas. E. Moldovan țiarist Clușiu 5 cor., George Grecu teol. abs. 1 cor., aceștia trei afară de teritoriul desp. Mociu, și Iac. Chifa preot, acesta din desp. Mociu, 3 cor.

Dacă avem un astfel de fond, ar trebui s6 lucrăm cu mai multă dragoste pentru augmentarea lui. Am avea o dorință, ca în timpul cel mai scurt s6 vedem înființate cel puțin 3—4 bibliotecă ambulante.

S'a hotărît apoi s6 se aboneze »F6ia Poporului« în 10 ex. pentru comune, în cari se află vre-un membru de orș și ce categorie al Asociațiunii; asemenea s'a decis a se cere dela centru, ca taxele membrilor ajutătorii s6 rămână la despãrtãm6nt.

S'au înscris apoi membri ord. noi 3: Dr. V. Moldovan adv. în Mociu, pãr. Victor Turcu din Balda și Pomp. Botezan comerc. în Șarmaș; 13 ajutătorii, între cari cu vădită mulțămire sufletescă v6d 8 țeranii. O dovadă și aceștia, cã poporul se însufleșce, așteptă însă esemplul capilor s6i, cari însă prea sunt indiferenți. O spun aceștia cu atât mai virtos, cã s'a accentuat în plenul adunării de secretarul desp. și astfel cred, cã nu voiți fi acuzat de indiscrețiune. S'au încassat 100 cor.

Directorul de pãnă acuma al desp. care-l conduse abia 2 ani, a abdis în mod irevocabil. Ar fi de dorit ca în fruntea acestui despãrtãm6nt s6 ajungă acela, care mai mult se scie însufleții pentru scopurile Asociațiunii, și acela e pãr. Sim. Ciuca din Mociu, care a dovedit-o ca secretar al despãrtãm6ntului în trecut și a dovedit-o și acum.

Reprezentantele administrației a fost d. Gaal Elemer.

Ce privesc petrecerea, aici publicul a fost num6ros ca în tot-d6una, dovadă și suma frumoșă de 250 cor., încassate s6ra la cassă, din cari venitul curat e cam 130 cor. Spațiul, care avu s6 cuprindă num6rosul public, a fost cam mic. Costumul național și-a avut partea sa, cu deosebire a fost admirabil cel din România, mi-se pare al coconiței S. Țintișan.

Un incident, care a cam indispus publicul, a fost demonstrația coloniștilor din Șarmaș, cari umblând pe strade în frunte cu steag național unguresc, cântau cãntece de ale lor. Administrația aici însă dispãruse. Mult mai sup6rător a fost pentru noi incidentul din paușă, provocat de

d-l V. E. Moldovan, care s'a certat formal cu preotul din loc C. Rusu, când acesta voia s6 saluta 6speții. E regretabil, cã nici unul dintr'înșii n'a cãutat s6 evite ocazia de a ne rãpi câteva momente de veselie, ba mai mult, au trebuit s6 ne blameze înaintea cãtorva str6inii.

Petrecerea cu t6te acestea a decurs pãnă în zorii de 6i.

Cãmpianul.

In legătură cu corespondența de mai sus publicăm și darea de s6mă despre contribuiri intrate cu ocaziunea petrecerei, trimise de d-l Pompei Botezan:

Au intrat s6ra la cassă cor. 251-40 Subtrãg6nd spesele de cor. 120-10, am r6mas cu un profit net de cor6ne 131-30, cari bani s'au înmãnat curatorului prim pentru fondul sf. bisericii și școlei române din loc.

S6 aduc mulțămiri generoșilor d-ni, cari au binevoit a contribui peste taxă, și anume: Ioan Leoca, Sãmbotelecu 1 cor. 50 bani, Iacob Chifa, Sopor 1 cor., Ioan Bozacu, Sãmbotelecu 3 cor., Ioan Danu, Mociu 2 cor. 50 bani, Simeon Ciuca, Mociu 1 cor., Teodor Moga, Zan 4 cor6ne, Vasiliu Moldovan, Clușiu 3 cor., Eugeniu Chicindean, Țagu-mare 20 bani, Andrei Sopenescu, Budatelecu 20 bani, Simion Pop Naoiu 3 cor., Iacob Nic6ră, Balda 1 cor., Alexă Viciu, Țagu mare 2 cor., Marin E-lecheș, Velcheriu 7 cor., Vasilie Ținteșian, Miheșiu 2 cor. 50 bani, Gregoriu Avram, Frata 1 cor. Zaharie Iliaviciu, Fiscutu 1 cor. Pompei Botezanu Șarmașul-mare 5 cor. 50 bani, Constantin Rus, Șarmașul-mare 2 cor., Vasilie Hopãrteanu Gădălin 2 cor., Dobay Lajos, Șarmașul-mare 1 cor., Elekes Imre, Șarmașul-mare 1 cor., Teodor Nagy, Zan 50 bani, Dionisius Olariu, Șarmașul-mare 1 cor., și Kondor Geza, Șarmașul mare 2 cor.

Șarmașul-mare, 11 Iulie 1906.

Pompeii Botezar.

Internatul Pavelian și școlă civilă de fete din Beiuș.

(Concurs).

1. Internatul Pavelian de fete primesc eleve stipendiste pe întreg orș jumăta-te și eleve solvente, cari cercetezã școlă civilă împreunată cu Internat s6u școlă elementară de stat din loc. —

2. Fiecare elevă orș stipendistă, orș solventă are s6 recurgă pentru primire pãnă la 1 August n. a. c. la Ordinariatul gr. cat. de Oradea mare (Nagy-Várad).

Stipendiu numai eleve gr. cat. de școlă civilă pot cãpăta, și în prima linie fete orfane de preot gr. cat. din diecesa gr. cat. de Oradea mare.

La recursurile trimise pentru primire sunt a se alătură: carte de botez, testimoniul școlar, atestat medical și atestat de vaccinare. —

3. Pentru o elevă fără stipendiu, care locuesce în Internat se plătesc pe an. în două s6u cel mult în patru rate anticipative: la 1 Sept., 15 Nov., 1 Faur., și 15 Apr., (300) trei sute cor6ne.

4. Pentru suma plătită fiecare elevă va primi: provisiune întregă: locuință, vipt, încălzit, luminat, spălat, băi, eventual medic, educațiunea moală, instrucțiune ea specială în studii, declamare, cant, lucru de mână (croit), economia practică, fetele mai mari instruire în manuarea mașinei de scris, — în fie care 6i în anumite 6re au conversații și instrucți în limba română, maghiară, germană și la espresă dorință și din limba franceză. Tot în suma amintită sunt socotite: o haină uniformă, 2 șurțe în formă de haină, o pãlărie de iarnă, una de vară și o manta de iarnă.—

5) Cele cari doresc a studia pianul s6u cimbabul, — din cari se dă în s6pt6mână câte 1 $\frac{1}{2}$ oră de instrucție și câte o jum6tate oră pe 6i exercițiu, — plătesc deosebit 65 cor. — 6r pentru limba franceză 20 cor. Aceste se plătesc în 2 rate egale, la inceputul și mijlocul anului școl.

Taxele pentru instrucție la violină și din limba latină s6 plătesc direct instructorilor.

Pe lângă spesele amintite pãrinții elevelor au s6 sup6rte didactrul școlei, spesele pentru cãrțile trebuincioșe la școlă

material de lucru de mână, de scris de desemn, pentru alte diferite lucruri și pentru instrucție în dans.

(Va urma.)

Literatură.

»Junimea Literară«. A apãrut Nr. 7 din revista aceștia (an. III.) cu următorul sumar: Pe o hãrtie de nemic (poezie), G. Rotică Mobilariul casei ț6ranului român din Bucovina (urmare și fine) Ilie Veslovski In lumea lui (schită), P. Condur De mult se jãluiesc (versuri), Leandru. Ideea latinității în istoria română (urmare și fine), Jancu I. Nistor. Contemporani (versuri), Alcuno. Unei copile (versuri), Leandru. Dãri de samă, C. Paltin și Elv. Notițe bibliografice. Nr. Redacția și administrația: Suceava (Bucovina) strada Sturza Nr. 655.

»In institutul grafic »Minerva« Bucureșci a apãrut »Opere complete« de N. Nicolescu, C. Stamati și V. Cãrlova la olată într'o singură Broșură. Prețuri 1 cor. 50 plus porto 10 bani se p6te procura prin Librăria A. Mureșianu Brașov.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 19 Iulie. In ședința de ađi a camerei la budgetul ministeriului de interne deputatul St. C. Pop a combătut propunerea de a se restitui comitatelor cassierile trecute în resortul statului, arată motivele emigrãrilor. Dr. Vaida-Voevod prezentă o moțiune relativ la trecerea în resortul statului a serviciului sanitar și organizarea unui ministeriu al serviciului sanitar. Mai departe cere prezentarea unui proiect referitor la cãutarea gratuită a bolnavilor, precum și la interdicerea debitului de beuturi în 6ile de Duminecă. Dr. Vlad cere restricția dreptului de candidare a fișpanilor și codificarea libertății de intrunire.

Budapesta, 20 Iulie. Comisiunea VI. judiciară luând în desbatere acțiunea intentată împotriva mandatului lui Mihail Polit, după chibzuire îndelungată a validat mandatul lui Polit. Olay n'a luat parte la desbateri.

Sofia, 20 Iulie. La 13 August se va deschide congresul general al studenților panslavisti. Se vor discuta chestiuni foarte importante referitoare la atitudinea pop6relor balcanice în cazul unei confederațiuni balcanice.

Berlin, 20 Iulie. Din Petersburg se anunță, cã batalionul de infanterie din Tula s'a revoltat. In Moscva a fost trimis regimentul Astrakan pentru reprimarea revoltei militare. In ultimele s6pt6mâni s'au revoltat cu totul 6 regimente de gardă, 29 regimente de infanterie, 3 regimente de cazaci și un batalion de pioneri.

Varșovia, 20 Iulie. Eri dimin6ța s'a tras un foc de revolver asupra unui regiment în marș. S'au mai tras focuri asupra trupelor și dintr'un magazin vecin. Soldații au înconjurat casa de unde s'au tras focurile și au ripostat. Nu a fost nimeni rãnit.

Petersburg, 20 Iulie. Asasinul generalului Koslov a venit din Litvania. El a mărturisit cã este membru al organizației revoluționare. Revoluționarii au condamnat la m6rte alătura cu Trepow pe Principele Putiacki și alți 13 membri ai tribunalelor militare. Pentru s6virșirea fie-cărei esecutiți s'a delegat câte un membru al organizației.

Sebastopol, 20 Iulie. Ađi s'a început procesul celor acuzați de rebeliunea din Noemvrie. Num6rul lor este 300. Se pregãtesc demonstrații.

POSTA REDACȚIUNEI.

»Cãmpianul« Mulțămim pentru serviciu și pentru promisiune. Unele pãrți neesențiale s'au omis. Bilete pentru serbări accesibile tuturor și unde omul n'are nici o nevoie de legitimație — nu se liberăzã. —

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

La Librăria și Tipografia

A. MUREȘIANU Brașov,

Se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare în editura „Minervei“ din București.

- Alexandri: „Poesii“ (30 bani porto) 1:50
- „Teatru“ I, II, III și a. . . 1:50
- „Proză“ 1:50
- Alexandrescu: „Versuri“ 1:25
- Brătescu: „Nuvele“ 1:50
- Bolintineanu: „Poesii“ 1:50
- Cunțan: „Poesii“ 1:25
- Negrui: „Proză“ 1:50
- Eminescu: „Scrieri politice“ literare 2.—
- „Literatura populară“ 1:50
- Filimon: „Ciocoi vechi și noi seu ce nasce din pisică și sorcă mănâncă 1:30
- Constanța Hodoș: „Frumos“ 1:50
- Ispirescu: „Basme“ 1:50
- Iorga: „Cuvinte adevărate“ 2:50
- „Gândiri“ 1:50
- „Sate și mănăstiri“ 2:50
- „Nemul românesc“ 2:50
- Gorun: „Taina a șasea“ 1:50
- Leca: „Poesii“ 1:50
- „Tainele cerului“ 1:50
- Pann: „Povestea Vorbei“ 1:50
- Rosseti: „Intre Capșa și Palat“ (impresii) . . . . . 2.—
- Scrob: „Roua și Bruma“ (poesii) 1:50
- Sadoveanu: „Soimii“ 1:50
- „Dureri înăbușite“ . . . . . 2.—
- „Povești din război“ . . . . . 2.—
- „Crâșma lui moș Precu“ . . . . . 2.—
- Negoescu: „Fabule“ 1:25
- Delalimăna: 100 Basme 2:50
- Genis: „Povești Morale“ 1:50
- Livescu: „Nu se cuvine“ 1:50
- Bârsan: „Visuri de noroc“ (poesii) . . . . . 2.—
- Chendi: „Preludii“ 2:50
- Grigorevici: „Chipuri și graiuri din Bucovina“ 2:50
- Teodor: „Din viața marinarului“ 1:50
- „Rutenisarea Bucovinei“, de un Bucovinean 3:50
- Slavici: „Din Bătrâni“, (narațiune istorică) 2:50
- „Vatra părăsită“ (nuvelă) . . . . . 2.—
- Augustin Paul: „Intre Someș și Prut“ 1:50
- Jules Brun: „Moșnegul de la munte“ (roman) 1:50

„Ris și plâns“, schițe umoristice și nuvele de Vasile Pop, preț 1.50 corone, plus 20 bani porto.

„Neamul românesc din Ardeal și Țara unghurească“ de Iorga. Vol. I. Cor. 2.50 plus 20 bani porto.

„Neamul românesc în Ardeal și Țara unghurească“ de Iorga. Vol. II. Preț cor. 2.50, plus 20 bani porto.

Cărți literare apărute din ediția „Lucaferul“

Ioan Agârbiceanu „De la țără“ preț 1 cor. 50 bani, plus 20 bani porto, pentru România 2 lei, porto 40 bani.

Ioan Ciocârlan „Traiul nostru“ 1 cor. 50 bani. 20 bani porto, pentru România 2 lei, 40 bani porto.

Octavian Goga „Poesii“ à 2 corone, pentru România 2.50 lei. Tipărită pe hârtie mai fină 3 cor., pentru România 3 lei 50 bani. plus porto pentru aici în țară 20 bani, pentru România 40 bani.

Alexandru Ciura „Icoane“ preț 1 cor. 20 bani, porto 20 bani, pentru România 1.60 lei, porto 40 bani.

„Ramuri“ de Z. Bârsan. Editura „Lucaferului“ Pagini 154. Preț 2 cor.

„Biblioteca copiilor“. Vol. I. cu o poveste inedita de Carmen Sylva. Preț 1 cor. 60 plus 20 bani porto.

Nuvele de Maxim Gorki, traduse de H. P. Petrescu. Pag. 112. Preț 1 cor.

Dece nuvele de ale renumitului scriitor rus traduse pe românește cu mult succes.

Volume editura Lucaferului:

- O Goga: „Poesii“ 2 cor. ed. de lux 3 cor.
- I. Agârbiceanu: „Dela Țară“ 1 cor. 50 fil.
- I. Ciocârlan: „Traiul nostru“ 1 cor. 50 fil.
- A. Ciura: „Icoane“ 1 cor. 20 fil.
- Z. Bârsan: „Ramuri“ 2 cor.
- M. Gorki: „Nuvele“ 1 cor.
- Révai K.: Coșbuc Kolteményei 1 cor. Porto pentru 1 volum 10 fil.

Diverse.

„Vaiuri alinate“, traduse de Coșbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1.50 plus 20 b. porto.

„Năvăliri barbare“, nuvelă de L. Bolcaș. Preț 1 coronă, plus 10 bani porto.

N. Iorga „Lupta pentru limba românească“, care conține acte și lămuriri privitoare la fapte din Martie 1906 săvârșite în Bucuresci. Preț 1 cor. pl. 10 b. porto.

A. O. Maior „Biblioteca copiilor“ Vol. I. a apărut în editura „Lucaferului“ cu o poveste inedită scrisă anume pentru acest volum de Carmen Sylva, cu numărăse

ilustrațiuni, costă 1 cor. 60 bani plus 10 bani porto.

Mihail Teliman „Folietone“ edate de societatea academică „Junimea“ din Cernăuț. Format octav mare având 157 pagini. Prețul acestei broșuri e de 2 cor. plus 20 bani porto.

„Din primăvara vieții“, poesii de Emil A. Chiffa Bistrița, Tipografia C. Matheiu 1905. Un volum drăgălaș mic, conținând pe 93 pagini vr'o 60 de poesii. Prețul unui exemplar 1 cor., plus porto postal 5 fil.

Biblioteca teatrală s'a îmbogățit încă cu un nou volum prin tragedia în cinci acte „Mortea regelui Decebal“ de George Vodă. Acest volum cuprinde interesante scene din ultimele zile ale vieții lui Decebal. Prețul ei e 3 cor. plus 10 fil. porto.

„Ego“. Poesii de Victor Bontescu. Prețul cor. 1.50

Etimologia limbii române de Dr. Seril Puscariu. Pretul cor. 7.20

Dicționar portativ româno-germano-maghiar de H. Schlandt, broș. à . . . —.20. Ediția întregă: german-maghiar-român, maghiar-germano-român și român-germano-maghiar, broș. la un loc . . . . . —.60.

Dicționar germano-român, pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi. Edițiunea V, broș. . . . . 3.60. Dicționar româno-german pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi, broș. . . . . 3.60.

Încercări în literatură de Ioan A. Lăpădat, broș. . . . . —.50.

Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de dare de W. Niemandz, broș. . . . . 1.20.

Elemente din Constituția Patriei seu Drepturile și datorițele cetățenești“. — 40

Bucătăreasa națională, carte de bucate escelentă și ușor de înțeles scrisă de Hinfescu după bucătăria română, franceză, germană și maghiară. Prețul 1 cor. 60 bani plus 30 bani porto.

Posa lui Andrei Baron de Șaguna, 57+41 cm. Preț 80 bani, plus 10 bani porto.

La toate aceste cărți ce se vor cere din afară trebuie pe lângă prețul lor și 20 bani pentru porto.

De vânzare,

din cauza unor împrejurări, este un **escelent**

Pian nou scurt de Mahagoni (Mahagoni-Stutzflügel)

se vinde ieftin și imediat.

Informațiuni detaliate pe Valea lată nr. 6, catul I, la stânga, dela 10—12 a. m. și dela 2—6 ore p. m. 2-2

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Iulie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	113.40
Renta de corone ung. 4%	95.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.85
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	94.90
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	207.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99.60
Renta de argint austr. 4 1/10	99.55
Renta de aur austr. 4%	117.95
Renta de corone austr. 4%	99.70
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89.45
Losuri din 1860	160.35
Acțiil de-ale Băncei ung. de credit 1685.—	—
Acțiil de-ale Băncei austr. de credit 805.—	—
Acțiil de-ale Băncei austro-ung.	665.30
Napoleondori.	19.11
Mărci imperiale germane	117.40
London vista	240.15
Paris vista	95.50
Note italiene	95.52

Cursul pieței Brașov

Din 20 Iulie n. 1906.

Banconote rom. Cump.	18.94	Vend.	18.98
Argint român	18.80	„	18.84
Napoleond'ori.	19.06	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.40
Mărci germane	117.20	„	117.30
Lire turcesci	21.50	„	21.65
Seris. fonc. Albine 5%	101.—	„	102
Ruble Rusesci	2.53	„	2.58

FARMACIA la „LEU“
FRIEDRICH STENNER
 Brașov, Strada Porții nr. 21.
 Recomandă marele deposit în **specialități medicinale** indigene și externe,
 Specialități de gumă. Articoli pentru îngrijirea bolnavilor. Cu deosebire **SPIRIT LOBAGO** (Lobogo franzbrantwein), doctorie bună contra durerilor de reumatism, junghieri, dureri de cap, etc. Prețul sticlei mică 80 b. Sticlea mare 1 cor. 60 b.
SPIRIT de PAPRICĂ (Paprica franzbrantwein), doctorie probată contra reumatismului, ischias, soldină etc. Prețul 1 sticlei 1 cor. și 2 cor.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 20 Iulie 1906.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grâuul cel mai frumos.	12	—
„	Grâu mijlociu	11	—
„	Grâu mai slab	10	—
„	Grâu amestecat	9	—
„	Săcară frumoasă	8	40
„	Săcară mijlocie	8	—
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu	8	—
„	Ovės frumos	9	—
„	Ovės mijlociu	8	40
„	Cucuruz	10	—
„	Mălaiu (meiū)	11	—
„	Mazăre	16	—
„	Linte	60	—
„	Fasole	22	—
„	Sămēntă de in	24	—
„	Sămēntă de cânepă	20	—
„	Cartofi	2	—
„	Măzărache	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	28
„	Carne de porc	1	28
„	Carne de berbec	—	96
100 kil.	Său de vită prospăt	40	—
„	Său de vită tonit	62	—

„Timișiana“, Institut de credit și economii în Timișoara.

Concurs

pentru un post de practicant la institutul de credit și economii „Timișiana“ din Timișoara, dotat cu un salariu anual de cor. 720, plătit în rate lunare anticipate.

Documentele despre studiile făcute, eventuala praxă de până acum și cunoștința limbilor română, germană și maghiară, sunt a se adresa Direcțiunei, până cel mult la 1 August st. n.a. c.

Diracțiunea

Institutului de credit și economii

3—3.2471.

„Timișiana“, în Timișoara.

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urqueil“ prospătă dela cep în fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20. De o cercetare numerică se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame

a lui

N. P. Goldmann

Fondată la 1892. Brașov, Tergul Inului (Palatul lui Cell) 31—33 și 28. Fondată la 1892.

Bate ori și ce concurență în privința prețului asortimentului și gust.

! Confecțiunile mele se lucrăză sub supravegherea mea, modern, ca după măsură, numai din lână curată indigena, și stofe veritabile englezesci. !

Tokio Pardesiuri pentru bărbați, potrivite pe corp din stofă englezescă cadrilată, cu pola clopot, dela 15 corone în sus.

Costum modern pentru bărbați, cadrilau, nou-tate, lucrat bine din Cheviot englezesc, ori Kamgarn dela 14 corone în sus.	Pardesiuri negre pentru preoți, din postav Kamgarn seu Cheviot, mare asortiment, d. 22 c. în sus.
Costume moderne pentru copii, cadrilate, nou-tate cu gileacă, cu un rând seu două de nasturi rock, zelinte pentru purtat, deschis. dela 9 c. în sus.	PALETOT (Raglan) pentru Dame, fason scurt din stofă bună englezescă, eela 12 cor. în sus.
1000 costume de copii, dela 3—10 ani, din Catifea CORD lucie, seu stropită, din stofă seu Kamgarn, dela 6 corone în sus.	Jachete moderne, pentru Dame, (la spate pe talie ajustate, cu fâșii de postav luciu, d. 12 cor.
Haveloc pentru bărbați, din pēr de Cămilă, dela 12 corone în sus.	Jachete (Raglan) pentru copile, din stofă engleză dela 6 cor. în sus.
Pelerine bărbătesci, pentru turiști, dela 10 c. în sus	Pelerine pontru copile, ... dela 5 cor. în sus.
	Mantale de Dame pentru praf, din Mohair seu Kamgarn. . . . . dela 14 cor. în sus.

Cele mai nouă modele stau la dispoziția Onor. public spre vedere.

Cu totă stima: **N. P. GOLDMANN.**